

Türkiye'deki mimarlık eğitimi açısından önemli bir etkinlik **TÇMB Mimarlık Yaz Okulu**

An important activity for architecture education in Turkey
TÇMB Architecture Summer Workshop

Hazırlayan: Handan KIRIMTAY*

Teori ve pratiği birarada yaşayan mimarlık öğrencileri bir haftada tanıştılar, kaynaştılar, öğrendiler, tartıştılar, düşündüler, tasarladılar ve uyguladılar.

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği'nin çimento ve betonun alternatif kullanım olanağını araştırmak, çevre duyarlığını ve fiziksel çevre kalitesini artırmak amacıyla, ODTÜ Mimarlık Bölümü işbirliğiyle bu yıl ilkini düzenlediği Mimarlık Yaz Okulu'na katılan öğrenciler çalışmalarını tamamladı.

Ankara'da 22 – 29 Temmuz tarihleri arasında TÇMB ve ODTÜ işbirliğinde düzenlenen yaz okulunda mimarlık öğrencileri Bauhaus'u yaşadılar. Farklı mimarlık fakültelerinden gelen 21 öğrenci çimento ve betonu yakından tanyarak, önce tasarım yaptılar, sonra demirlerini kendileri bağlayarak, kalıpları kendileri kurarak tasarımlarını uyguladılar.

"Teori ve Pratikte Eğitim Bir Bütündür" sloganı ile oluşturulan TÇMB Mimarlık Yazokulu'ndan büyük bir deneyim kazanarak ayrılan öğrenciler, teori ve pratiği ilk defa birarada yaşayarak, arkalarında kendi elleri ile uyguladıkları ilk tasarımlarını bırakılar.

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden 3 öğrenci de workshop süresince tüm çalışmaları filme aldı, fotoğrafladı. Film montajlandıktan sonra gençlik belgeseli olarak ulusal kanallarda gösterilecek. Fotoğraflarla da bir sergi hazırlanacak ve tüm mimarlık fakültelerinde sergilenecek.

Koordinatörlüğünü ODTÜ Mimarlık Bölüm Başkanı Doç.Dr. Selahattin Önür'ün yaptığı yaz okulunda, ODTÜ

Architecture students who experienced theory and practice together met, got to know each other, learned, discussed, thought, designed and conducted hands-on field work in one week.

The students who participated in the first Architecture Summer Workshop activity organized by Turkish Cement Manufacturers Association in cooperation with METU Department of Architecture this year in order to investigate the alternative areas of use for cement and concrete and to improve environmental awareness and physical quality of environment have finalised their studies.

The architecture students have experienced Bauhaus in the Summer Workshop organised by TÇMB and METU on July 22-29 in Ankara. 21 students from different architectural schools had a closer look at cement and concrete and have first designed and then put their designs into life assembling the reinforcements themselves, installing the moulds themselves.

The students leaving the TÇMB Architecture Summer Workshop, which was organized with the slogan "Education is a Whole in Theory and Practice", with a great experience have left their first designs applied by themselves behind having experienced theory and practice simultaneously for the first time.

Three students from Ankara University Faculty of Communication have filmed and photographed all the activities held during the workshop. Film will be shown on national channels as a youth documentary after being developed. An exhibition will be organized with the photographs and will be exhibited in all the faculties of architecture.

Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi Doç.Dr. Abdi Güzer ile Yüksek Mimar Özcan Uygur ve Yüksek Mimar Sema Uygur da modarator olarak yer aldı.

TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'nun bu seneki konusu "Çocuk oyun alanlarında beton modüller" di. Bu konu çerçevesinde geliştirilen tasarım ODTÜ Koleji Anaokulu bahçesinde inşa edildi. Birbirine paralel 6 duvardan oluşan modüller, eğimleri ve üzerlerinde barındırdıkları başka öğelerle, çocukların özellikle bedensel aktiviteye dayalı oyuna imkan tanımayı amaçlıyor.

Öğrencilerin Ağızından

Pınar Gökbayrak (İTÜ Mimarlık, 4. Sınıf)

TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'na katıldığım bekleniyorum daha önce katıldığım atölye çalışmalarının bir benzeriyle karşılaşmamı. Kısacası tasarım aşamasının verimli geçmesini umuyor, ama uygulamadan fazla bir şey beklemiyordum.

A n c a k
ODTÜ'ye vardığım
dakikadan itibaren
bu yaz okulunun
beklediğimden farklı
bir formatta
hazırlandığını
hissettim.
Herşeyden önce
çok profesyonelce
tasarlanmıştı.
Etrafta sürekli
dolaşan kameralı
sürekli bize bunu
hatırlatıyordu.

Beklediğim üzere teorik bilgiler verildi önce. Ardından gelen tasarım süreci de tartışmaları, kararları ve aşamalarıyla beklediğim gibi idi. Ancak ne zaman ki uygulama yapacağımız araziye gittik, o zaman bu aşamanın bir "şantiye stajı gözlemi"nden çok farklı olacağı anlaşıldı. Bir hafta boyunca ustalarla kalıp taşıyip, taktik, donatı bağladık, beton döktük ve perdahlama yaptık - bir aylık şantiye stajında

Assistant Prof. Abdi Güzer, an academician in METU Department of Architecture and Özcan Uygur, Arch and Sema Uygur, Arch have been the moderators in the Summer Workshop, project coordinator was Assistant Prof. Selahattin Önür, the Head of the Department of Architecture, METU.

This year's topic of the TÇMB Architecture Summer Workshop was "concrete modules in the playgrounds for children". The design developed within the framework of this topic has been constructed in the garden of the METU Foundation kintergarden. The modules, which consist of 6 parallel walls, aim at creating an opportunity for children to play games especially based on physical activity with their inclines and some other elements which the walls bore.

From The Students

Pınar Gökbayrak (ITU Department of Architecture, 4th year)

My expectation from TÇMB Architecture Summer Workshop was to attend to one of the workshops that I have

seen before. In short, I was hoping that the design stage would be efficient but was not expecting much from practice.

However, from the very minute I arrived at METU, I felt that this Summer Workshop had a different format than expected. First of all, it was professionally

designed. The camera wandering around continuously was reminding us of this fact. First theoretical information was given as I expected. The following design process was just like what I expected with the discussions, decisions and other stages. However, when we went to the land where we would realize the fieldwork, it was understood that this stage would be really different from a "building site training observation".

öğrendigimden çok fazlasını öğrendim, malzemeyi deneyimledim ve dolayısıyla gerçekten özelliklerini, kolaylıklarını, avantajlarını ve kapasitesini tanımışım.

Aksilikler olmadı mı? Mutlaka olmuştur, en çok da yetişmeyecek kaygıları. Ama pazar günü oyun duvarlarımızın fotoğrafını çekmek için makinemi elime aldığında farkettim ki, bu bir hafta benim mimarlık eğitimimde düşündüğümden çok daha önemliydi. Bir mimar herhalde en büyük heyecanını, inşa edilmiş ilk tasarımını gördüğü an yaşasa gerek. Biz 21 mimarlık öğrencisi henüz mezun bile olmadan, iki gün önce sadece kağıt üzerinde ve makette varolan tasarımlarımızın inşa edildiğine tanık olduk, hatta inşa ettik. Kendi elimle inşa ettiğim tasarımım, çok önemli bir ilk. Ve artık o duvarlar, sadece bizim hayalimizde yaşadığımız kullanıcılar tarafından öngördüğümüz şekilde kullanılmayacak. Eylül ayında, parkın gerçek kullanıcıları, çocuklar, gelecek. Ve kesinlikle onların vereceği tepki en heyecan verici olanı!

Erbil Tuncay (Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık, 4. Sınıf)

TÇMB nin yazokuluna katılmaya karar verdigim ilk anda sıradan bir workshop olacağını düşünmüştüm. Fakat Ankara'ya giderken temayı iyiden iyiye kafamda şekillendirmeye çalıştıkça, heycanlanmaya başladım.

"Teoride ve Pratikte Eğitim Bir Bütündür...." Bu tema; şu zamana kadar okulda sadece teoride görülenin tamamıyla pratiğe dökülmesi, tasarımını bizzat öğrencilerin yaptığı, uygulamasını bizzat öğrencilerin yaptığı, betonu döktüğü, sıvayı yaptığı, kalibi çaktığı bir workshop bir grup çalışması olabilir miydi?

Aynen öyle oldu. Gittik, gördük, yaşadık, tasarladık ve yaptık. Bir mimarlık öğrencisi için, tasarladığı binanın

For one week, we carried moulds with the builders, assembled them, installed the reinforcements, casted concrete and applied finishing - I learned more than what I learned in a one month building site training, I experienced the material and therefore, I got to know the properties, facilities, advantages and capacity of the material.

Did not we have any troubles? Of course, we did. Mostly the worried that we would not be able to make it. But, when I took my camera on Sunday to picture our playing walls, I realized that this week was more important than I thought for my education in the field of architecture. An architect probably feels the biggest excitement when he/she sees his/her first design constructed. We, 21 architecture students, before graduation, have witnessed the construction of our designs which were on paper or were models two days ago and even constructed them. My design which I constructed myself is my first of great importance. And those walls will not be used as we deem appropriate by the users whom we imagine. In September, the real users of the park, children will come. And their reaction is definitely the most exciting one!

Erbil Tuncay (Yıldız Technical University, Department of Architecture, 4th year)

When I decided to attend the TÇMB Summer Workshop, I thought it would be an ordinary workshop. But, while I was travelling to Ankara, I started to get excited as I was trying to figure the theme out in my head.

"Education is a Whole in Theory and Practice..." This theme; could it be that everything taught to us in theory at school would be practiced, could it be a workshop where the designs would be made by students, would be constructed by students, where the students would cast concrete, do the plastering forming?

That was the case. We went, we saw, we experienced, we designed and constructed. It is a great feeling for an architecture student to see that the building or an element he designed is standing still, to feel deeply that moral satisfaction. It is like a teacher seeing her student becoming a very important personality many years later...

You never forget the firsts... This is our first work, I can

veya bir objenin birebir ayakta durduğunu görebilmek, bu manevi tatmini içinde hissedebilmesi harika bir duygudur. Sanki bir öğretmenin yetiştirdiği ona emek verdiği öğrencisinin ileride büyük bir insan olduğunu görebilmesi gibi..

İlkler hiçbir zaman unutulmaz.... Bu bizim ilk yapımıız, asla unutamam... Bir hafta boyunca yaşadıklarım, yanı teorinin pratige dökülmesi işlemi sırasında kazandığım deneyim, arkadaşlık; olgunlaşma sürecini nasıl hızlandırdığını anlatmam çok zor... Bu süreçteki en önemli öğeler organizasyon ve arkadaşlığı. Organizasyonun bu denli mükemmel olabileceğini, arkadaşlığın ise sanki kırk yıldır birbirini görmeyen insanların o gün buluşup sıcak diyaloglara girebileceğini inanın tahmin edememiştim. Yapılan işe büyük gurur duyduğum.

Burçin Yıldırım (İTÜ, Mimarlık, 4. Sınıf)

TÇMB Yaz Okulu'nun, şimdide kadar sıkça tekrar edilen ve sadece yüzeysel kalmakla yetinen diğer mimarlık atölyelerinden farksız olacağını düşünmüştüm. Fakat, "Teori ve практике eğitim bir bütündür" ilkesiyle yola çıkan bu atölyenin amacına ulaşması ve okulda aldığımız teorik eğitimi; çalışarak, dokunarak ve hissederek tam anlamıyla tamamlaması ve pratige dökmesi beni çok memnun etti. İlk günden başlayan sunumlar ve teknik gezilerin hemen ardından, yaz okulu yöneticilerinin yardımlarıyla tamamladığımız tasarımlarımızı bir hafta sonunda bitmiş olarak ayakta görebilmek sanırım bizim yaşadızdaki mimar adayları için inanması zor bir deneyim.

Okullarda sadece gerçek olmayan insanlar için gerçek olmayan tasarımlar yaparken; burada gerçek insanlar için demir bağlayarak, kalıp çakarak, beton dökerek kendi ellerimizle gerçekleştirdiğimiz ürünlerin, eğitimin önemini bir açığını kapattığını düşünüyorum. Bunun yanısıra, mesleğimizin özünde olan takım ruhunu ve birlikte üretmeyi de bu çalışma sayesinde öğrendiğimizi söyleyebilirim.

Semra Özgüler (Mimar Sinan Üniversitesi, Mimarlık, 4.Sınıf)

TÇMB Mimarlık Yaz Okulu, tam da okullarımızdaki öğrenimin ağır olmasından kaynaklanan bir durumdan dolayı okuduğum bölümden soğumuşken, beni tekrar

never forget... It is very difficult for me to tell how everything I lived in one week, that is, the experience I gained during practicing what has been theory, the friendships I made, have accelerated the maturation process... The most important factors in this process were organisation and friendship. I could not anticipate that the organisation would be that wonderful and people having deep and close dialogues with one another as if they were old friends who did not see each other for many years.

I am really proud of what has been achieved.

Burçin Yıldırım (İTÜ, Department of Architecture, 4th year)

I thought that TÇMB Summer Workshop would be no different than other architectural workshops which have been frequently repeated up to now and which could not go beyond being artificial. However, I am really glad that this workshop,

mesleğime sarılmam gereğini hatırlattı. Çünkü kalıplar söküldürken duyduğum kaygı, heyecan ve mutluluk hepsinin birarada başka bir eylemi gerçekleştirirken yaşayabileceğimi düşündüğüm şeyler değil, çünkü mimarlık sadece ortaya bir yapıt koymakla biten bir meslek değil, yaptığımız çalışmadan da anlaşılacağı üzere grup çalışmalarıyla çok daha güzel sonuçlar elde edilebilecek bir meslek. Bu durumda insan ilişkileri işin içine giriyor ve bunu en iyi biçimde sağlayabilmek için sanırım biraz psikolojiden anlamak gerekiyor, aynı zamanda yaptığımız her şeyin bir nedene, bir düşünceye bağlı olması da felsefeden biraz anlamayı gerektiriyor (işin uzmanlarına sormak lazım yanlış düşünüyorum olabilirim elbet). Ve sanırım bu sadece meslektaşlarımla paylaşabileceğim bir görüş; yaptığınız yapıtı gördüğünüzde duyduğunuz heyecan... Bunu anlatmak için eşdeğer bir kelime bulamıyacağım... Her şey için çok teşekkürler...

Arcan Aksakaloğlu (İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık, 4.Sınıf)

Öncelikle bu buluşma, şimdije kadar katıldığım en verimli öğrenci buluşması oldu. Böyle düşünmemin ilk ve en önemli sebebi kazandığım yeni dostlarım. Ben bu yaz okuluna gelirken kesinlikle böyle birşey düşünmedim, çünkü genelde bu tip buluşmalarda, kişi sayısının fazla olması nedeni ile bazı gruplaşmalar oluşur ve insanlar

which had the slogan "Education is a Whole in Theory and Practice", achieved its objective and complemented the theoretical education we had at school by letting us work, touch, feel and thus, practice. I think it is an unbelievable experience for architect candidates of our age to see our designs, which we completed with the help of the moderators of the Summer Workshop, finished and standing still after one week right after the presentations given on the first day and technical excursions.

I believe that the products we created by our hands assembling the reinforcements, nailing the moulds, casting concrete while we were creating unreal designs for not existing people at schools have filled an important gap in education. Moreover, I can say that here we have learned the team spirit and producing together which is the essence of our profession.

Semra Özgüler (Mimar Sinan University, Department of Architecture, 4th year)

TÇMB Summer Workshop reminded me to embrace my profession at a moment when I was getting more and more distant to the field because of the heavy educational conditions at school. Because, the anxiety, excitement and happiness I felt while the moulds were being dismantled are not the feelings that I could have in doing anything else, because architecture is not a profession which ends with creating a

arasında samimi bir ortam sağlanamaz. Bunun dışında gelen insanlar çeşit çeşit olduğundan ve bunların arasında saçma sapan tipler bulunduğuundan (en az bir tane), insanlar arasında istenmeyen gerginlikler oluşur. İşte burada bizim farkımız ortaya çıkıyor. Bizim aramızda gereksiz bir kişi bile yoktu, aksine herkes birbirine rahatlıkla uyum sağladı. Bu bizim ortak çalışmamıza da yansdı ve çıkardığımız iş daha başarılı oldu. Daha da önemlisi hayat boyu sürebilecek dostluklar kazandık.

TÇMB Mimarlık Yaz Okulumuzun bana iş hayatımda sağladığı avantajlara gelince: öncelikle kendi tasarlardığımız bir yapıyı yine kendi ellişimizle hayatı geçirmemiz bizim için oldukça büyük bir tecrübe oldu bence. Tasarladıklarımızın nasıl uygulandığını bilmek, bize gelecekteki tasarımlarımızda yol gösterecek ve uygulama aşamasında daha çok söz hakkımızın olmasını sağlayacak. Bunun dışında ortaya gözü görür bir ürün çıkması ve bu ürünün tam anlamıyla "bize" ait olması harika birşey. Bu, yaptığımız işin bir kanıtı ve gerektiğinde "bunu biz yaptı" diyerek insanlara gösterebileceğiz.

Sonuç olarak dolu dolu bir hafta geçirdim ve daha uzun süre böyle bir toplulukla birlikte olacağımı inanmıyorum. Hepinize teşekkürler. Yaz okulunda çok güzel bir hafta geçirdik. Bütün arkadaşlarım gibi benim de uzun yıllar unutmayacağıم günlerdi. Sanırım birçok öğrencinin ve mimarin eline geçmeyecek harika bir fırsatı bu. Tasarladığımız duvarları adım adım vücuda getirdik. Onların hayat bulmasını, doğaya karşı ben varım demesini biz sağladık. Gerçek duvarların yapımında birebir çalıştık. Kimi zaman elimize eskizi kalemi alıp stüdyoda tasarım yaptıktı kimi zaman tulumlarını giyip şantiyede kalıp çaktık, demir bağladık.

piece of work, it is a profession where you can achieve better results with team work as can be understood from the activities we had in the Summer Workshop. In such a case, personnel relations are involved and I believe you have to know a little bit of psychology to handle it in the best way. At the same time, you have to know a little bit of philosophy too since everything we do has a cause and effect (we have to consult the experts of course, I may be wrong). And I think this is an opinion which I can share with my colleagues only; the excitement you feel the moment you see your work...I am short of words to define it... Thank you for everything...

Arcan Aksakaloğlu (İzmir Higher Technology Institute, Department of Architecture, 4th year)

First of all, this meeting has been the most efficient student meeting that I have taken part in. The first and most important reason as to why I think in this way is my new friends I made. I was not expecting this while coming to this Summer Workshop. Because, in general the number of participants is

high in such meetings and then there comes the groupings and a sincere atmosphere cannot be built among people. Furthermore, since there are people who are different from one another and among them are some troublemakers (at least one), unwanted tension may arise between people. It is at this point that we are different. There was not even one unnecessary person among us, on the contrary, everybody were in harmony with each other. This had its repercussions on our joint work and the work we did was more successful. More importantly, we made friendships that will last forever.

As to the advantages that TÇMB Summer Workshop provided to me in the working life: I believe it has been a great

Tasarım ve uygulamanın birliktelliğini gördük, malzemeyi yaşadık en önemlisi betonu öğrendik, kolaylığın ve zorluğunu gördük ve sonunda ömür boyu bozulmayacak beton gibi sağlam dostluklar kurduk. Kısacası TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'na katıldığım için gerçekten çok mutluyum.

Mutlu Turhan (Gazi Üniversitesi, Mimarlık, 4.Sınıf)

Yola çıkış amacı ne olursa olsun, bence orada harika şeyler yapıldı. Mimarlık adına, arkadaşlık adına. Sonsuz teşekkürler. Bu oluşumun içinde varolan herkesi kucaklıyorum.

Sanem Lerzan Özen (Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimarlık, 4. Sınıf)

TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'na gelmeden önce hiç bu kadar güzel bir organizasyon ve çalışma olabileceğini açıkçası düşünmemiştim. Öncelikle TÇMB yetkililerine, bizi yönlendiren ve betonlarındaki bilgilerimizi artıran hocalarımıza, neredeyse 7 gün 24 saat paylaştığımız yeni dostlarımıza çok teşekkür ederim.

Bu bir hafta içerisinde beton hakkında kafamızda oluşturulan yanlış izlenimi sildik. Onun yerine çalışırken giydığımız tulumlara kadar yazarak dile getirdiğimiz yeni

experience for us to construct our designs with our own hands. Knowing how our designs are implemented will guide us in terms of our future designs and make it possible for us to have a word in the implementation phase. Moreover, it is a wonderful thing to create a "solid" product and that this product belongs to "us". This is an evidence of the work we did and we will be able to show it to people when necessary saying "we did it".

In conclusion, I had a great week and I do not believe that I will see such a group again for a long time from now on. Thank you all. We had a great week in the Summer Workshop. These were the days that I will not forget like all the other friends. I think, it was an amazing opportunity that many students and architects will not be able to seize. We created the wall we designed step by step. We gave them life, we made it possible for them to say "we exist against the nature". We personally took part in building the real walls. Sometimes we created designs in the studio with the pencil and the sketch, sometimes we put on our overalls and nailed moulds, assembled reinforcements in the building site.

We have seen the togetherness of design and implementation. We felt the material, more importantly, learned the concrete. We saw its easy and difficult sides and finally

bir sloganımız var: "I love beton!!!" Ayrıca artık bana ait bir yapı var ortada diyebiliyorum, bu da sayenizde oldu. Çocuk parkımızı biz tasarladık, biz çizdik ve biz yaptık. Tellerini biz burdak, kalıplarını biz taşıdık, betonu perdahlama işini de yine biz yaptık. Sonunda da o muhteşem yapıtimızın karşısına oturup onu izlemeye başladık. Ama ben ayrıca orda çocuklar oynarken de gidip görmek istiyorum, sürüp geçsin dedigimiz yerden sürüncek mi, ziplasın dedigimiz yerden ziplayacak mı? Unutmadan; tüm beton severleri daha şimdiden çok özledim!

Ali Salim Arıkan (9 Eylül Üniversitesi, Şehircilik Ve Planlama Bölümü, 4. Sınıf)

Benim dedem marangozdu. Yalnız mobilya yapan bir adam değildi, aynı zamanda bir zanaatkardı da. Derdi ki "İnsan ahşabı şekillendirdikçe aslında kendini de şekillendirir". Daha h e n ü z birlikteğimiz b i t m e d e n hissettiğim birsey vardı (belki de bu yüzden kendimi işe o kadar çok verdim): Biz

aslında kalemlle kağıt üzerinde formlara şekil verirken de, demirleri bükerken de, kalıpları yerleştirirken de, keyifli keyifli sohbet ederken de hem birbirimizi, hem kendimizi şekillendiriyormuşuz.

Sizin gibi hem sanatkar, hem zanaatkar ruhlu insanlarla karşılaşmak, yani "türdeşlerimi" bulmak, çok keyifliydi. TÇMB'ye karşı hissettiğim güzellikin sebeplerinden ilki budur. İkinci sebep arkadaşların maillerinde sık sık değiştirdiği eğitimin bütünlüğü konusu; nasıl sık sık kelimelelerin "ucuzlaştırıldığını" ve "içerinin boşaltıldığını" söylüyorum ya bu kavramsal yabancılılaşma hayatın her alanında var. Yani iletişimim aracı olan kelimeleri öylesine futursuzca kullanıyoruz ki, dediklerimizle demek istediklerimiz arasında büyük farklar ortaya çıkıyor. Böyle bir yabancılılaşma hayatın her alanında varsa eğitimde olmaz

established friendships that will remain as strong as concrete forever. In short, I am really happy for having attended the TÇMB Summer Workshop.

Mutlu Turhan (Gazi University, Department of Architecture, 4th year)

Whatever the goal was in the beginning, wonderful things have been achieved there. For architecture, for friendship. Thank you. I send my best wishes to everyone who took part in this organisation.

Sanem Larzen Özen (Karadeniz Technical University, Department of Architecture, 4th year)

To be frank, I could not imagine that I would be in such a beautiful organisation and work before I came to TÇMB Summer Workshop. I would like to thank, first, the authorities of TÇMB, our instructor who guided us and added many things

to what we know about concrete, and to my new friends with whom we shared almost 7 days 24 hours.

We got rid of the wrong impressions we had about concrete

during this one week. Instead, we have a new slogan which we voiced even by writing it on our overall that we wore while working: "I love concrete!!!" Furthermore, now I can say that there is a building which belongs to me, I owe it all to you. We designed, drew and created our playground for children. We have bended the reinforcements, we carried the moulds, we have applied gloss to the concrete. And at last, we sat right before that magnificent work of ours and started watching it. But I also want to see it when children are playing there, I wonder if they will crawl through what we have designed for them to crawl, I wonder if they will jump over what we have designed for them to jump? By the way, I already miss all the fans of concrete!

Ali Salim Arıkan (9 Eylül University, Department of Urban Planning, 4th year)

mi? Tabi olur. Tasarım üzerine kurulan her bölümde eğitim süreci hep çizgileri gerçekle bir türlü örtüstürememe hastalığını doğuruyor. Aslında çizgi çizerken, tasarım yaparken, bir kenti planlarken ortaya çıkan ürünün yanı bütünü disiplinlerin anlatım araçlarını; başka bir deyişle "kelimelerini" kullanırken ortaya çıkan anlatının "gerçekte" ne söylediğini bilmiyoruz. Bu çalışma aslında bu kısıt döngünün kırılmasında ve eğitim konusunda özlenen yöntemlerin hayatı geçirilmesinde son derece yenilikçi, hatta devrimci bir özellik taşıyor. Tasarladık, yaptık, düzelttik yanı ruh koyduk ortaya ve karşısına geçip ürünümüzü görmenin yanı insan olabilmenin hazzını yaşadık. Yaptığımız şeyi sevdik, sahiplendik ve "İçselleştirdik" insana ve eğitime hakettiği değeri veren TCMB'ye ve tüm çalışanlarına özellikle de bu organizasyonun hazırlanmasında ve keyifli geçmesinde "emeği" geçen herkese böylesine çağdaş fikirli, akılcı, yenilikçi ve duyarlı oldukları için kocaman teşekkür, kucak dolusu sevgiler.

İdil Erkol (Mimar Sinan Üniversitesi, Mimarlık, 4.Sınıf)
Açıkçası Ankara'ya gelmek için yola düşüğümde bir iş olacağınă iyi bir şeyler ortaya çıkacağına hiç

My grandfather was a carpenter. He was not just a man carving furniture, he was also a craftsman. He said "One gives shape to himself as he gives shape to the wood". There was something I felt before we departed (maybe that's why I was that much motivated); we, actually, were giving shape to each other and ourselves as we were shaping the forms on paper, tie reinforcing bars, placing the moulds and chatting enjoyably.

It was really enjoyable to find people like you who are both craftsman and artist, that is, to find "people of the same kind with me". The first reason of feeling warmth towards TÇMB is this. The second reason is the education being a whole as mentioned by my friends frequently in their mails; I often complain about words becoming "simpler" and "being empty inside", this conceptual alienation exists everywhere in life. That is, we use the words, which are means for communication, so indifferently that there are big differences between what we say and what we want to say. Is not there such alienation in education if it exists everywhere in life? Of course, there is. In each department specialized on design, the educational process leads to a disease of not being able to overlap the lines with reality. As a matter of fact, we do

inanmiyordum. 3 yıldır fırsatını buldukça atölye çalışmalarına katıldım ama hiç iş çıktığını görmedim! Bu sefer hem tasarladık hem de tasarladığımız şeyin nasıl uygulandığını gördük! Görmekle kalmadık bizzat inşa ettik. Bence bu çok önemliydi. Henüz öğrenciyiz ve 'bilmiyorum' deme lüksümüz var. Bu lükse sahipken uygulama yapmamız çok güzel oldu. Beraberce iyi iş çıkardık.

Ben baştan bu işin reklam için yapıldığını düşünmüştüm ama öyle olmadığını gördüm. Bize ne kattığı çok önemsendi, program dışı geziler düzenlendi. Edindiğimiz dostluklar çabası. Teşekkürler.

Melike Bigin (Uludağ, Mimarlık Bölümü, 4. Sınıf)

Önyargılara alışmış bir toplumun üyesi olarak TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'na yaklaşım tarzımla şimdiki düşüncelerim arasında bir uçurum söz konusu olduğunu belirterek başlamak istiyorum söyle. Okul döneminin henüz bitmiş olduğu bu yaz döneminde tekrar bir okul ortamına girme sıkıntısı taşıyarak- ki bu bir yanlışlarından ibaretmiş - hevesli ama biraz da asık bir suratla geldim yaz okuluna. İçinde OKUL kelimesinin geçmesinin de payı olsa gerek ama bu çalışmaya okul kelimesini katmak ne denli doğru, işte bu tartışırlar... Yasadığımız bir haftalık süreç herkesin yüzüne hoş bir tebessüm, kalplerine yeni arkadaşlıklar kurmanın sevinci, tecrübe ve deneyimlerine de güzel bir yenilik kattığı düşüncesindeyim. Teori agıllıklı okul ortamından çıkip uygulamaya dönük santiye ve atölye ortamında bulduk kendimizi, gerçek bir sorgulamaydı yaptığımız, sorunları çözüme dönüştürdük. Her bir çizginin nasıl hayatı geçirildigine tanık olduk,

not know what the meaning of an expression that comes into life while we are drawing a line, designing, while we are using the narrative means of a product that is created while planning a city, narrative means of all disciplines, that is, while we are using the "words" is. This activity has, in fact, a novel, a revolutionist characteristic in breaking this vicious cycle and putting the educational methods longed for into life. We designed, did, corrected, that is, we have put our spirit into it and felt the pleasure of seeing our product, that is, of being human. We loved what we did, we owned it and "internalised" it. I would like to thank TÇMB which values people and education as they deserve, to everyone who put their efforts in preparing this organisation for being this much modern, rational, innovationist and sensitive, my best wishes and loves.

İdil Erkol (Mimar Sinan University, Department of Architecture, 4th year)

To tell the truth, when I started travelling to Ankara, I did not believe that this would be any good, this would yield any useful results. I have attended workshops for the last 3 years but I have never seen anything efficient coming out of them! This time, we both designed and saw how our design was implemented! We did not only see it but also built it. I think it was really important. We are still students and we have the luxury to say "I don't know". It was really important to practice while we still have this luxury. We did a good job together.

In the beginning, I thought that this was an activity organised for publicity purposes but I have seen that this was not the case. It was really important to see what it added to us, out-of-program excursions were organised. Plus, the friends we made. Thank you.

Melike Bilgin (Uludağ University, Department of Architecture, 4th year)

In the beginning of my words, I would like to say that there is a big gap between my thoughts about TÇMB Summer Workshop and my present opinion as a member of a society that is used to prejudices. I came to the programme willing but a little bit sulky because I was going to be in the school atmosphere again in summer but it proved me wrong. It was

kendi ellerimizle demirbüktük, çivi çaktık, kalıp söktük... ve saymakla bitmeyen bir dolu iş yaptık. Tasarımlarımızın rulo halinde paftalarda kalmaması da ayrıca heveslendirdi bizi, yani ilk defa tasarladığımız bir objenin gerçekleşmesi heyecanını yaşadık. Biz diyorum çünkü bir mimarlık öğrencisinin yaşaması gereken grup işbirliğini tattık bu ortamda. İşgümüz yanında yüreklerimiz de bir oldu. En önemlisi pek çok insan gibi tanıştığımızı zannettigimiz fakat yeterli ölçüde bilmediğimizi farkettigimiz betonu tanıma fırsatını yakaladık. Emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler....

Moderatörler değerlendiriyor

Doç. Dr. Selahattin Önür, Mimarlık Bölüm Başkanı, ODTÜ

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği ile 7 Şubat 2002 tarihinde İstanbul'da 7 üniversitenin mimarlık bölüm başkanları arasında çimentonun ve betonun daha iyi tanıtılması ve uygulanması ile ilgili üniversite-sanayi işbirliğinin başlatılması üzerine yapılan bir ön toplantıda değişik öneriler üzerinde durulmuştu. Bu önerilerden biri, Hollanda Çimento Endüstrisi (ENCI) tarafından 1998 yazında başlatılarak her yaz Üniversite (Delft; Eindhoven) ve Hollanda Mimarlık Enstitüsü ortaklığı ile düzenlenen

ve değişik ülkelerden öğrencilerin katıldığı bir hafta süreli "Blitz Beton" çalıştayının, Hollanda dışında düzenlenmesi olasılığı nedeniyle, 2003 yazında Türkiye'de yapılması için girişimde bulunulması ve TCMB'nin de bu

maybe because there was this word SCHOOL in its name but it is debatable to call this activity a school... I believe that this one week experience led to smiles on everyone's faces, happiness of having new friends to everyone's hearts and a novelty to everyone's experiences. We found ourselves in a workshop and building site atmosphere where we were practising after the theoretical school environment. What we did was a real questioning, we found solutions to problems. We witnessed each line coming to life, we twisted reinforcements, nailed, dismantled moulds with our hands... and many other things. It was an encouraging thing that our designs did not stay on paper in rolls, that is, we felt the excitement of realising a design for the first time. I say "we" because we have experienced the group cooperation that should be known by each and every architecture student. We united our hearts as we united our labor. Most importantly, we had the opportunity to get to know concrete that we thought we did know but did not like many other people. TCMA should be congratulated from heart, it was a well organised activity. I would like to thank everyone who put their efforts in it...

From The Moderators

DR. Selahattin Önür,

The Head of the Department of Architecture, METU

In a preliminary meeting held in Istanbul on February 7, 2002 between the Turkish Cement Manufacturers Association (TCMB) and chairs of seven architectural schools in Turkey to discuss the initiation of a university-industry collaboration for a better recognition and use of cement and concrete, various proposals were considered. Among them was to have the one week "Blitz Concrete Workshop" (which was initiated by Netherlands Cement Industry ENCI in the summer of 1998 and was organized every summer since with the partnerships of universities – Delft; Eindhoven and Netherlands Architecture Institute) organized in Turkey in the summer of 2003, benefiting from a decision of ENCI to continue with this organization abroad, and to have TCMA take part in it. TCMA had already supported two Turkish architecture students who participated

düzenlemede yer almazıdı (TCMB zaten son iki yaz 2000 ve 2001 çalıştayıları için Türkiye'den iki öğrenciye destek sağlamıştı). TCMB, bu öneriyi, köklü bir kararla, Türkiye ve KKTC mimarlık ve tasarım okulları öğrencilerinin katılacağı böyle bir yaz uygulamasının kendileri tarafından başlatılması ve düzenlenmesi şeklinde benimsedi. Edinilecek deneyim sonucunda, bu uygulamaya süreklilik ve uluslararası bir nitelik kazandırabilecekti.

Nisan 2002 içerisinde yapılan ilk toplantıda, "Çocuk ve Beton" (insanların imgelemesinde bağıdaştırılması zor iki kavram olmaları nedeniyle) teması ve ODTÜ Yerleşkesi içerisinde yapılmasına karar verilen uygulama için, ODTÜ Geliştirme Vakfı Anaokulularındaki koruluğun kıyısında hafif eğimli çorak bir alan seçildi. 22 Temmuz 2002 tarihinde 13 değişik okuldan gelen 21 öğrencinin katılımı ile başlayan stüdyo tasarım ve saha çalışmaları, 28 Temmuz 2002 tarihine kadar Doç. Dr. Abdi Güzer (ODTÜ), Yük. Mimar Semra Uygur ve Yük. Mimar Özcan Uygur ile Doç. Dr. Selahattin Önür'ün yönlendirme, gözetim ve yardımcılarıyla sürdü.

İlk gün stüdyoda yapılan çalışmada, küçük grupların (3-4 kişi) takım olarak yapacakları yaratıcı tasarım çalışmaları için, düşeyde mekan tanımlayan, yüzey ve biçim nitelikleri ile çocukların iletişim kurabilecek duvar tasarımına yönlendirmeleri benimsendi. Abdi Güzer, topografya ile etkileşen ve her biri bir grup tarafından ayrı ayrı tasarlanan on metre uzunluğunda altı paralel duvar oluşturulmasını baz alan bir çalışma önerdi. Duvarlar arasındaki mekanlar, bu mekanlar arasındaki geçişler, topografya ve duvarların yükseklik sınırlaması yanısıra komşu gruplar arasındaki eşgüdüm, sonuç olarak 10 x 10 m alanda elde edilebilen bir bütünden sözetmeye olanak verdi.

İlk üç gün stüdyo çalışması sonunda elde edilen 1/10 model, sahada profesyonel usta, işçi ve teknik araç gereç desteği alınarak 1/1 olarak öğrencilerin fiziki katılımları ile inşa edildi. Yedi gün süren tüm çalışma, planlanan gün ve saatte bitirdi.

Oldukça kısa bir sürede karar verilen ve gerçekleştirilen bu yaz uygulaması, gerek tüm organizasyon, gerekse bir haftalık bir çalışmada neler

in the 2000 and 2001 Blitz Concrete Workshops in Rotterdam. TCMB administration acclaimed this proposal, yet, eventually, with a radical decision to initiate and organize independently a similar workshop for the summer of 2002, whereby students would join in from schools of architecture and design in Turkey and Northern Cyprus. Looking at the results, this organization could be made permanent and international.

In a meeting with representatives of the TCMB administration in April 2002, the theme of "Child and Concrete" (two seemingly irreconcilable concepts) and, for the implementation decided to be done at METU Campus, a slightly inclined leftover land beside the pine grove near METU Foundation/Kindergarten were chosen. Studio design and hands-on field work which started on July 22, 2002 with 21 students, who came from 13 different schools, continued until July 28, 2002 under the tutorship and supervision of Dr. Selahattin Önür (METU) Dr. Abdi Güzer (METU), Semra Uygur, M. Arch and Özcan Uygur, M. Arch.

After the discussions on the first day of the studio sessions, it was decided to organize and lead the creative team-work of six groups of 3-4 students towards the design of a wall, which would define space and interact with the child with its formal and surface qualities. Abdi Güzer proposed a project work based on the creation of six parallel walls of 10 meter length, each to be designed by one of the six groups, with a consciously established relation with the topography. Besides the design coordination between the groups, spaces in between the walls, the links between the spaces through openings in the walls, topography and height limitation allowed, as a result, the possibility of mentioning the achievement of a "whole" on a 10m x 10m piece of land.

The 1/10 scale model, obtained after a three-day studio work, was constructed in full scale in the field with hands-on labor by the students who participated in the work carried out by professional builders and the required technical equipment. The whole work, which started in the studio and lasted seven days, was finished on the day and hour planned ahead.

The TCMB Design/Build Workshop collaboration of Summer 2002, which was decided and realized in a considerably

yapılabileceği konusunda önemli bir deneyim kazandırmıştır. Yurt içinden ve yurt dışından öğrencilerin katılacağı bu özgül çalışma ortamı, mimarlık ve tasarım öğrencisine, yaygın kullanımı olan bir yapı malzemesini daha erken, daha iyi ve yakından tanıma fırsatı vermesinin yanı sıra, yaratıcı takım çalışmasına ve ilerdeki meslektaşları ile sosyal ve kültürel etkileşimde bulunmaya olanak sağlamaşı bakımından önem taşımaktadır.

Yüksek Mimar Semra Uygur

Yüksek Mimar Özcan Uygur

"Beton ve Çocuk". Bu beraberlik ilk bakışta pek akla gelmeyen bir beraberlik olabilir. Çocuk ve yeşil, çocuk ve ahşap dururken, niçin böyle bir beraberliğin seçildiğini anlamak için okulların açılışında ODTÜ İlköğretim Okulu bahçesine uğrayarak bu meraklımız giderebiliriz.

Doç.Dr. Selahattin Önür ve Doç.Dr. Abdi Güzer ile birlikte moderatör olarak katıldığımız TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'nun, gerçekleşme biçimini ve sonuçları açısından çok başarılı olduğu kanısındayız. Birbirlerini bu süreçte tanıyan, farklı üniversitelerden gelen 21 mimarlık öğrencisi bir arada çocuk ve beton konusunda verdigimiz anafaktır üzerinde tasarım ve imalatı bir hafta içerisinde gerçekleştirdiler.

Oyun alanının tasarımı ve üretimi ile birlikte; mimarlığın bütüncül bir tasarım olduğu, belirli kısıtlarının olabileceği, karar vermenin de tasarımın ana ögesi olduğu,

tasarının bir ekip işi olduğu, tasarılanan bir ürünün gerçekleşmesinde ne denli emek ve özveri gerektiği, zihindeki düşüncelerin kağıtaki çizgilere, çizgilerin gerçekliğe ve ürüne dönüşüm süreci bu çalışma ortamında somut olarak yaşandı. Ankara Üniversitesi

short period of time, helped gain a significant experience, both in organization and in estimating the scope of what can be done in a one-week period. Such a specific work milieu, where students from home and abroad can participate, has an importance for providing the architecture and design student a creative team-work experience and interaction with future colleagues, besides hands-on experience with this extensively used building material.

Semra Uygur, Architect

Özcan Uygur, Architect

"Concrete and Child". This combination may seem irreconcilable at first. But you can satisfy your curiosity as to why such a combination has been chosen instead of child and green, child and wood if you stop by the garden of METU Basic Education School when the schools are opened.

We believe that TÇMB Architecture Summer Workshop to which we attended as moderators together with Assistant Prof. Selahattin Önür and Assistant Prof. Abdi Güzer has been a success story in terms of its organisation and results. 21 architecture students coming from different universities met on this platform and realized the design and production in one week based on the main theme child and concrete we have assigned them.

It has been practically experienced during the design and production of the playground that architecture is an integrated design, that it may have certain limitations, that decision making is the main element of design, that design is a team work, and that many sacrifices and efforts are required to revive a designed product. The process of transformation of

İletişim Fakültesi'nden üç öğrenci arkadaşın tüm süreci belgelediği bu çalışma ortamının bizler açısından anlamı ise, mimar adayı genç meslektaşlarımızın, tasarımlarının gerçekleşmesini öğrencilik sürecinde yaşamış olmalarından duydukları mutluluğunu onlar ile birlikte paylaşmaktı.

Ortaya çıkan ürünün, betonun muhteşem bir malzeme olduğunu, bir tasarım ürünü olarak kullanıldığı sürece sınırsız olanaklar sunabileceğini genç arkadaşımıza anlatabildiğini düşünüyoruz. İnşa edilen modüllerde oynayan çocukların, beton duvarlar birer resim kağıdı gibi kullanmaları sürpriz olmayacağı . Ortaya konulan ürünün, yaratıcı kullancıları tarafından yeniden yorumlanabiliyor olması da bu sürecin heyecan verici boyutlarından birisi olacaktır.

Bu çalışmanın gerçekleşmesine katkı koyan , emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz. Bu bireyligin oluşmasına ön ayak olan Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği 'nın eğitime katkılarının devamını diliyoruz.

thoughts into lines on paper, lines into reality and product has been concretely seen in this one week. The meaning of this process for us during which three students from Ankara University Faculty of Communication have documented all the activities was to share with our young colleagues who are candidate architects the happiness they felt from putting their designs into life while they are still students.

We believe that we could show our young friends that the product, concrete is a wonderful material, and that it can offer infinite opportunities if used as a design product. It will not be a surprise if the children to play on the constructed modules use the concrete walls as painting paper. The re-interpretation of the product by its creative users will be another exciting dimension of this process.

We would like to thank everyone who contributed to the realisation of this activity. We hope that the Turkish Cement Manufacturers Association, which has been a pioneer of this meeting, will continue to contribute to education.

TÇMB Mimarlık Yaz Okulu'na Katılan Öğrenciler

Participating Student	University / Department	Participating Student	University / Department
Sanem Lerzan Özen	Karadeniz Teknik / Mimarlık	İdil Erkol	Mimar Sinan / Mimarlık
Mustafa Demiralp	Bilkent / Peyzaj	Semra Özgüler	Mimar Sinan / Mimarlık
Pınar Yıldırım	Bilkent / Peyzaj	Mutlu Turhan	Gazi / Mimarlık
Fatma Sevindi	Selçuk / Mimarlık	Ali Salim Arıkan*	Dokuzeylül / Şehircilik Ve Planlama
Gökçe Eriş	Maltepe / Mimarlık	Hanife Kepez	Erciyes / Mimarlık
Arcan Aksakaloğlu	İzmir Y. Enstitüsü / Mimarlık	Neslihan Babacan	Erciyes / Mimarlık
Burçın Yıldırım	İTÜ / Mimarlık	Zeliha Beydilli	Erciyes / Mimarlık
Pınar Gökbayrak	İTÜ / Mimarlık	Melike Yüksel	Uludağ / Mimarlık
Ali Eray	İTÜ / Mimarlık	Füsün Yılmaz	Uludağ / Mimarlık
Arzu Emel Yıldız	ODTÜ / Mimarlık	Armağan Pekkaya	Ankara / İletişim
Güneş Özkal	ODTÜ / Mimarlık	Orhan Eskiköy	Ankara / İletişim
Erbil Tuncay	Yıldız Teknik / Mimarlık	Engin Gelibolu	Ankara / İletişim